

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום רביעי ח' אדר א' תשפ"ב | דף היומי בבלי: מועד קטן כח | דף הכולל: חגיגה כה.
דף היומי בהלכה: מסעיף ב' עד תחילת סימן תרצ"ה.
מוסר: דבר בעיתו - פרק ד' מ"ובאמת כאשר" עד "והנמשל מובן מאליו".
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער עבודת האלוקים פרק ד' 'והראיה על ברור' עד 'והמדרגה השלישית'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

סיפור מופלא שהתרחש בימים אלו על ציון כ"ק מרן אדמו"ר מלעלוב זי"ע | "קצת שָׁמֵן לנשמה, כמו מים על נפש עייפה" – על סגולותיה של הדלקת נר בשמן | "מדוע כבודו לא גוער בפרה הזאת על חוצפתה?" תמה רבי אליהו לווינסון באוזני הרב | 2334

על דא ועל הא

הרב קולדצקי שליט"א נועץ מבטו ביהודי החסידי שלפניו, מתהרהר קלות. "זקוקים אתם לישועה?" הוא אומר בטון נחרץ, "תסעו ללעלוב!" ... מילים שלא ייאמנו למי שקרא את הסיפור עד כאן...

סיפור מופלא שהתרחש בימים אלו על ציון כ"ק מרן אדמו"ר מלעלוב זי"ע

הרב שמעון טיקוצקי

סיפור מרעיש על ישועה פלאית עובר בימים אלו מפה לאוזן ומכה גלים, סיפור שתחילתו בז' שבט בעיירה לעלוב שבפולין, בהתטחות על ציונו רבינו הקדוש הרבי ר' דוד זי"ע ביום ההילולא בשנה זו, וסופו באישון ליל בהר הזיתים, בקבלה טובה שנתקבלה על ציונו של כ"ק מרן אדמו"ר מלעלוב זי"ע.

כדי לשמוע את כל פרטי הסיפור מכלי ראשון פנינו השבוע לבעל המעשה, הרה"ח ר' יחיאל סגל שליט"א, מיקירי חסידי ויז'ניץ בבני ברק שניאות לגולל באוזנינו את הסיפור המלא, מכלי ראשון, במטרה לעורר את הציבור ולפרסם בריש גלי עד היכן מגיע כוחה הסגולי של הקבלה וההתחייבות 'שלא לדבר בעת התפילה' על ציונו של אדמו"ר זי"ע, קבלה שבכוחה לפעול ישועות וכל מילי דמיטב. כפי שעולה מהסיפור שלפנינו.

פרק ראשון: ז' שבט לעלוב, תשפ"ב

בשנים האחרונות זוכה אני לסייע לבחור יקר ערך ששמו הוא

'יוסף יובל בן רחל'. מדובר בבחור שנולד למשפחה שאינה שומרת תורה ומצוות, אך הוא עצמו מיום עומדו על דעתו התקרב לכור מחצבתו והפך לבעל תשובה אציל נפש, עובד ה' משכמו ומעלה. לאחר כמה שנים בישיבה הרגיש יוסף יובל שהגיע זמנו להקים בית נאמן בישראל, המושתת על התורה ואדני ההלכה, אלא שכאן נתקעה הרכבת על הפסים. שום שידוך לא קרם עור וגידים. כל הצעה שעלתה והציתה שביבי תקווה, נתקעה חיש מהר וירדה כלעומת שבאה, כל פעם מסיבה אחרת.

אגב, שמו המקורי של הבחור היה 'יובל' בלבד, אך במהלך השנים הוא נכנס אל מרן הגאון רבי חיים קניבסקי שליט"א וביקש להתברך מפיו, והורה לו הגר"ח להוסיף את השם 'יוסף' לשמו המקורי יובל, ועד מהרה הפך כינויו בקרב ידידיו 'יוסף הצדיק'.

השנים חולפות. 'יוסף הצדיק' כבר חצה את העשור השני לחייו, כבר בן שלושים, שלושים וחמש, ארבעים! ועדיין לא זכה למצוא את זיווגו. כל מי שמתוודע לסיפור לא יכול להישאר שווה

נפש ומתגייס לעניין, מנסה לתרום את חלקו, למצוא רעיון של שידוך הגון עבור הבחור היקר, אך אפס, נראה כאילו ננעלו שערי שידוך בפניו.

כמה ימים לפני ז' שבט תשפ"ב, הילולת הרבי ר' דוד מלעלוב זי"ע, ניצתה בליבי החלטה פנימית: אני נוסע השנה ללעלוב, לציון המפורסם מדורי דורות כמקום מסוגל לישועות שלא כדרך הטבע כדי להתפלל עבור יוסף יובל. ברגע האחרון הספקתי לרכוש כרטיס לנסיעה 'מורחבת', מהשבת שלפני ההילולא, כולל נסיעה לליזענסק ביום שלמחרת ההילולא. באמתחתי הייתה רשימה של כמה קרובי משפחה הזקוקים לישועה שהתכוונתי להזכיר בלעלוב, אך השם הבולט כאמור היה 'יוסף יובל בן רחל', יצאתי מתוך החלטה נחושה לפעול עבורו ישועה בציונו של הצדיק האוהב ישראל מלעלוב.

אגב, זו לא תהיה הפעם הראשונה שאני נוסע ללעלוב ליום ההילולא, לפני 11 שנים זכיתי לנסוע והרושם המרומם שנותר חקוק בעצמותיי גרם לי לחזור שנית. וכך, ביו מאות היהודים שעשו את השבת המרוממת שלפני ההילולא, בצל כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א בעיירה לעלוב, נמצא גם ר' יחיאל ששפתיו לא מפסיקות להתפלל ולבקש על הציון עבור הישועה לשמה הגיע. ביום ההילולא עצמו שחל השנה ביום ראשון, הוא התפלל ושפך דמעות כמים על הציון ובמהלך עריכת השולחן הטהור אף זכה לגשת אל כ"ק מרן אדמו"ר מלעלוב שליט"א למסור לו קוויטל ולהזכיר בפרוטרוט את הבחור בעל התשובה, יוסף יובל, הזקוק לשידוך.

למחרת ההילולא הוא עדיין נשאר בלעלוב וזכה לשגר שוב קוויטל מיוחד באמצעות המשב"ק הרה"ח ר' אהרן לוסטיג שליט"א לקודש פנימה בו ביקש שוב על הבחור יוסף יובל, בהסבירו שמדובר בבחור שיש לו קשר עמו. באותו יום הוא המשיך עם קבוצת חסידים לליזענסק ומשם חזר, בשעת ליל, לארץ ישראל.

"אך כל זה היא רק ההקדמה", כפי שהוא אומר.

פרק שני: בית החיים ויז'ניץ ב"ב

יום שישי ערש"ק פר' בשלח - שבת שירה. גשמי ברכה שוטפים את מצבותיו הלבנבנות של בית החיים ויז'ניץ בפאתי בני ברק. רק יחידי סגולה, בודדים, שוהים במזג אוויר שכזה בבית החיים, תחת כיפת השמים, אחד מהם הוא ר' יחיאל דנן. "ערב שבת בשלח, פרשת קריעת הים" הוא מסביר, "הרגשתי דחף פנימי ללכת ולהתפלל לזיווגו של הבחור יוסף יובל, שהרי אמרו חז"ל 'קשה זיווגו של אדם כקריעת ים סוף', ובשבת כזו בה קוראים על קריעת הים - הקריאה מעוררת את הזמן".

שעה ארוכה הוא עומד באוהל אדמו"ר ויז'ניץ וקורא פרקי תהלים בהתעוררות לישועת הבחור היקר, שימצא כבר את זיווגו. כשהוא יוצא מפתח האוהל החמים טופחים בפניו זרזיפי מים שמזכירים לו שבחוץ, בעולם, מתחוללת כעת סערת גשמים.

באורח יוצא דופן הוא החל לפסוע לכיוון הדרומי של בית החיים, למרות שתמיד הוא נוהג לקצר ולצאת מצד מזרח, לכיוון רחוב 'קהילות יעקב'.

והנה כשהוא חולף ליד ציונו של מרנא ה'חזון איש' זצוק"ל הוא מבחין בדמות של יהודי נכבד העומד תחת מטרייה ושקוע בתפילה נרגשת. כשהוא מתקרב מעט יותר הוא מגלה שמדובר בהגה"צ רבי יצחק קולדצקי שליט"א, חתנו הנודע של מרן שר התורה הגאון רבי חיים קניבסקי שליט"א (לא הכרתיו אישית קודם, הוא מבהיר, רק על פניו זיהיתי אותו).

בהתקרבו אליו הוא מבחין שממש ברגע זה מסיים רבי יצחק להתפלל וסוגר את התהלים. בהחלטה של רגע הוא ניגש אליו כדי לבקש את ברכתו עבור יוסף יובל. במילים קצרות הוא מספר על הבחור בעל התשובה המתקשה במציאת זיווג, לאחר שכל ניסיון וכל מאמץ לא הניב פרי, "בחור כזה 'הכל קרוביו', כולם מחויבים לעזור לו", הוא מפציר נרגשות, "אנא התפללו למענו, הזכירו אותו לישועה".

הרב קולדצקי שליט"א נועץ מבטו ביהודי החסידי שלפניו, מתהרהר קלות. "זקוקים אתם לישועה?" הוא אומר בטון נחרץ, "פארט קיין לעלוב, תסעו ללעלוב!..." מילים שלא ייאמנו למי שקרא את הסיפור עד כאן.

נשימתו של ר' יחיאל נעתקת, ליבו פועם בחוזקה, ראשו מסתחרר קלות. "מה זאת אומרת סעו ללעלוב?" הוא משתומם, "הרי רק עכשיו חזרתי מלעלוב, לפני יומיים בלבד נחתתי חזרה מפולין..."

"לא" מתחייך הרב קולדצקי, "לא התכוונתי שתיסע לעיירה לעלוב בפולין, התכוונתי שתיסע לציונו של כ"ק האדמו"ר מלעלוב זי"ע בהר הזיתים ותבטיח ותקבל על ציונו כי מהיום והלאה לא מדברים בשעת התפילה.

"אני יכול לספר לך מניסיון אישי" הוסיף הרב קולדצקי בגילוי לב, "שאני עצמי ראיתי ישועות ודברים מופלאים בכוחה של סגולה נפלאה זו. מאז שהתוודעתי אליה כבר זכיתי לנסוע כמה וכמה פעמים לציונו של הרבי מלעלוב בהר הזיתים, למעני ולמען יהודים אחרים שנזקקו לישועה.

"קבלנו על עצמנו להתחזק בזהירות מלדבר בעת התפילה, והדבר פועל! הישועות לא מאחרות לבוא!" (מאוחר יותר יספר הרב קולדצקי שליט"א לר' יחיאל על האופן בו נחשף לסגולה זו, לאחר שבהשגחה פרטית הגיע לידי ספרו הנפלא של האי ספרא רבא, הרה"ח רבי יאיר ויינשטוק שליט"א, 'הרבי הקדוש מלעלוב' בו הוקדש פרק נרחב לפעלו של רבינו ועמידתו על המשמר בנושא זה בחיי חיותו וגם על הישועות הפלאיות שנראו לאחר הסתלקותו לכל אלו שהבטיחו על ציונו הקדוש 'שלא לדבר בעת התפילה').

"כבוד הרב" נענה ר' יחיאל, "אני מכיר היטב את הבחור המדובר, הוא לא מדבר מעולם בשעת התפילה, לשם מה לו לנסוע ולקבל על עצמו דבר שהוא במילא מקפיד עליו".

בנושא, לזכותו וישועתו של הבחור.

פרק שלישי: בציון הרבי זי"ע בהר הזיתים

יום חמישי בלילה, אור לערש"ק פרשת יתרו, קבלת התורה, חמישה יהודים מטפסים במדרגות המוליכות לציונו של כ"ק אדמו"ר זי"ע, ביניהם ר' יחיאל, ר' יוסף גולדברג, ועוד כמה יהודים שאף הם זקוקים לישועות והצטרפו לנסיעה.

השתטחות נרגשת, פרקי תהלים קורעים את הדממה החשוכה, בשפתיים דולקות ובלב הומה מקבל ר' יחיאל על עצמו ובשליחותו של הבחור את הקבלה הגמורה שלא לדבר בעת התפילה. בסיום המעמד קורא ר' יחיאל את ה'מי שברך' המפורסם שחיבר בעל התוספות יום טוב לזכות 'כל מי ששומר פיו ולשונו שלא לדבר בעת התפילה', וכולם עונים אמן בלב נרגש.

כבר ביציאה מבית החיים מתקשר ר' יחיאל אל הבחור יוסף יובל ומספר לו על המעמד רווי ההתעלות שעבר עליו כעת בציונו של הרבי מלעלוב ומעורר אותו לשמור ביתר שאת על הקבלה שקיבל בשליחותו.

לא ניכנס לפרטי הדברים שהתגלגלו במהירות מרגע זה ואילך, אך זאת נאמר: ביום חמישי בלילה ערש"ק פרשת משפטים תשפ"ב, שבוע בדיוק מיום מאז הקבלה על ציונו של אדמו"ר זי"ע, נחוגה שמחת ה'ווארט' של הבחור החתן החשוב יוסף יובל שיחי' שבא בקשרי שידוכין בשעה טובה ומוצלחת!

בין הנוכחים בשמחת האירוסין המרגשת עבר הסיפור המופלא מפה לאוזן והכה גלים, ומני אז הוא הולך ומתפרסם ברחבי העולם היהודי, ובכל מקום אליו הוא מגיע הוא מותיר רושם עצום, מעורר ומדרבן יהודים להתחזק ולקבל על עצמם בקבלה גמורה: 'לא לדבר בשעת התפילה וקריאת התורה'.

לסיום, מוסיף ר' יחיאל שליט"א, כששאלתי את הגה"צ רבי יצחק קולדצקי שליט"א את רשותו לפרסום המעשה הוא נעתר לבקשתי בתנאי אחד, שיחד עם הסיפור אפרסם גם דברי התעוררות במעלת השתיקה בשעת התפילה וקריאת התורה.

פניתי אפוא, מוסיף ר' יחיאל, אל הרה"ח ר' מרדכי גלבשטיין שליט"א מחשובי אנ"ש ומנהל ת"ת דחסידי לעלוב בבני ברק והוא חזר באוזניי על אמרת קדשו של הרבי זי"ע על כוח וסגולה השתיקה בשעת התפילה לפעול לישועות ליהודים.

וכך היה אומר רבינו זי"ע על הפסוק במגילת אסתר "ואם החרש תחרישי בעת הזאת רוח והצלה יעמוד ליהודים": 'בעת הזאת' - הכוונה לשעת התפילה, כמ"ש (תהלים סט, ד) 'ואני תפילתי לך ה' עת רצון', דעל ידי שמחרישין בעת התפילה מביאים בכך רוח והצלה עבור כלל ישראל. ועוד היה אומר רבינו זי"ע על הפסוק 'שומר פיו ולשונו שומר מצרות נפשו' ד"ל שהפסוק רומז על שעת התפילה, יהודי השומר פיו ולשונו מלדבר בעת התפילה, 'שומר מצרות נפשו' וניצל מכל דבר שאינו טוב, עכד"ק.

(גיליון אהל מועד - לעלוב)

"לא" עומד הרב קולדצקי בתוקף על דבריו, "לקבלה" יש משמעות אחרת, יש תוקף וכוח אחר לגמרי כשמקבלים דבר ב'קבלה' גמורה. אמור לבחור שיקבל על עצמו בפה מלא שלא לדבר בשעת התפילה, ובעז"ה יראה ישועות".

המילים האחרונות הממו את ר' יחיאל, הוא כבר נוכח לראות שדבר לא פשוט קורה כאן. הוא נסע ללעלוב כדי לפעול ישועה, וכאן בארץ ישראל, כעבור יומיים, הוא מקבל שוב 'הפנייה' בהשגחה פרטית להשתטח על ציון נכדו של הרבי ר' דוד, ה"ה כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע. לרגע הרגיש מעין תחושתו של ר' אייזיק ר' יעקל'ס שנסע לחפור ולחפש אוצר מתחת לגשר ולבסוף התברר שהאוצר נמצא אצלו בבית. הוא נסע לפעול ישועה בפולין ומשמים משגרים אותו בדרך פלאים להתפלל ולפעול בארץ ישראל.

בימים הקרובים הוא החל להתעניין בכל דרך כיצד מגיעים והיכן מיקומו המדויק של ציונו של רבינו זי"ע בהר הזיתים, מה שמתברר כפרויקט לא פשוט למי שאינו נמנה על חסידי לעלוב ושבילי הר הזיתים אינם נהירין לו.

לאחר מסע בירורים קצר הוא הגיע אל הרה"ח ר' יוסף גולדברג שליט"א, מחשובי אנ"ש, סיפר לו על העניין וביקש את עזרתו. ר' יוסף שליט"א בשמעו את הסיפור הציע בפשטות להצטרף בעצמו לנסיעה להר הזיתים ולהיות 'מראה מקום' עבור הזקוק לישועה, מה גם שמדובר היה בשבוע של פרשת משפטים - ימי השובבי"ם.

הנסיעה נקבעה ליום חמישי בלילה - ליל שישי. עודו מתכנן את הנסיעה לירושלים, פונה ר' יחיאל אל הבחור יוסף יובל ומספר לו על הסגולה המופלאה שהגיעה לאוזנו. "אני הרי תמיד מקפיד שלא לדבר בעת התפילה", תמה הבחור כצפוי באוזניו, והוא חזר על דבריו של הרב קולדצקי: "יש כוח מיוחד ל'קבלה' בפה מלא".

"אם כך" אומר הבחור, "אקבל זאת על עצמי בלי נדר". בבוקרו של יום חמישי מקבל ר' יחיאל שיחת טלפון נרגשת מהבחור. "אני חייב לומר לך שצדקת, כבר שנים שאני נוהר מלדבר בעת התפילה, אך מעולם לא היה לי ניסיון של ממש לשוחח. "והנה היום, זמן קצר לאחר שדיברנו על ה'קבלה', אירע לי ניסיון עצום לדבר, באמצע תפילת שחרית ניגש אליי מישהו בשאלה דחופה וניסה בכוח ובעקשנות לחלץ מפי תשובה, היה לי ניסיון גדול לנצור את פי בכוח.

"ראה מה כוחה של קבלה, עד כמה היצר לא יכול לסבול שיהודי מקבל על עצמו דבר ב'קבלה', אני כבר מבין איזה כוח עצום יש כאן".

בערבו של יום חמישי, שעה קלה לפני הנסיעה התברר שהבחור עצמו, יוסף יובל, לא יוכל להצטרף לנסיעה, אך הדבר לא הרפה את ידיו של ר' יחיאל, הוא ביקש את רשותו לשמש כשלוחו ולקבל בשמו את ההבטחה על הציון, בגדר 'זכין לאדם שלא בפניו', כשבנוסף הוא עצמו התכוון לקבל על עצמו להתחזק

צפו בגלריה: ה'ארנה' מתכוננת לסיומי הענק

לתשומת לבכם:

הסעות לאירועי הסיום כרוכות ברישום מוקדם בעמדות נדרים פלוס

ההרשמה חובה!
ללא יוצא מן הכלל

ניתן להירשם עד היום יום רביעי ה' אדר א' בשעה 20:00 בערב בלבד

ללא הרשמה לא תינתן אפשרות להשתמש בהסעות לאירוע

'המילים הללו מזכרות לי', ניסה מיודענו לגרד במעמקי זכרונו. 'ממש לאחרונה שמעתי אותן. מתי זה היה?'... ואז, בהבזק של רגע, צצה בראשו התמונה מאתמול...

גם אתה יכול להתחיל מחדש

הרה"ח אהרן כהן

האווירה בציבור החרדי עברה כבר מהתלהבות להתלהטות. פנה אלי מכר בשכונה, כשהוא מבקש לשתף אותי בסיפורו האישי. אחרי שמיעת הסיפור ידעתי כבר ידעתי. שהלוואי ועוד כמה יהודים יתוודעו לסיפור המדבר בעד עצמו.

היה זה באחד הימים האחרונים. מדוכדך כולו שרך רגלי הביתה. 'אולי הגיע הזמן להרים ידיים וזהו', הרהר. 'זה מה שאני. ככה הקדוש ברוך הוא ברא אותי. אני לא עקבי ולא מצליח לעמוד בסדרים ותכניות'. הצדיק את עצמו.

האמת שבעבר כבר התלבט רבות האם להצטרף בכלל ללימוד. הטעם המר של הפעם האחרונה בה מצא עצמו נכשל שוב וכבר לא עומד בקצב, עדיין פעפע בקרבו. הוא הרגיש בבירור שהניסיון ההוא הורס לו את הרצון והמוטיבציה להתחיל שוב.

אך היה זה חברו שבנועם שיחו דרבן אותו באמרו: מה איכפת לך להתחיל ללמוד משנה ברורה. תחשוב, שכל יום זה רווח של מיליון דולר. מה יקרה אם יהיה לך רק תשעה מיליון ולא מיליארד... כעת, בדרכו הביתה, במוחו ובשכלו הסכים עם חברו, אבל בליבו פנימה הרגיש מתוסכל ומריר. 'אני לא עקבי, ואם לא הצלחתי עד היום, אין סיכוי שאצליח גם בהמשך', חשב, תוך שהוא מנסה לשחזר בזיכרונו את מספר הפעמים שהתחיל ומספר הפעמים נכשל. האמת, המשיך וסיפר לי, לא הצלחתי לשחזר בדיוק את מספר הפעמים, אך מה שבוודאי ידעתי שהמספרים חופפים. כל פעם שהתחלתי, היה אחר כך גם כישלון צורב.

אז למה שבפעם הבאה כן אצליח? חישב בדעתו, כשהוא נוקש על דלת ביתו להיכנס. 'אולי אקבל על עצמי שמהיום והלאה חסל סדר הקבלות והניסיונות'...

לחיצה קלה על הידית לפתיחת הדלת, ואזנו שומעת קריאה: "אל תפתח!"

"מה קרה?" הגיב בשאלה, מבוהל קמעה.

"הכל בסדר", הזדרזו להרגיע אותו. "יודי התחיל ללכת, הוא ממש כאן מאחורי הדלת"...

"הודו להשם", הפטיר בחיך בכניסתו הביתה. "יודי כבר מתחיל ל... הוי!"... ניתר בהלה לתפוס את יודי שמעד ונפל בהשמיעו קולו בבכי. "אין מה לעשות", חיך, מנסה להרגיע את בנו בן השנה-פלוס. ככה זה הולך, מנסים ונופלים, מנסים ונופלים, עד שמצליחים ללכת".

היה זה למחרת. "אולי תנצל את ההזדמנות המיוחדת" - פנה אליו מכר בבית הכנסת בחיך. "עוד כשבוע, מתחיל מחזור חדש בלימוד הלכה, אתה מעוניין להצטרף לשיעור?"

"אני כבר התייאשתי", הגיב בעגמה, כשארשת תסכול על פניו. "לא זכור לי שקיבלת רשות להתייאש", הגיב הלה בחדות-לשון. והמשיך בסיפור על חבר שבעבר גם התייאש "בלא רשות" וכעת עומד לקראת סיום מרגש של כל ששה חלקי המשנה ברורה! "ככה זה. מנסים ונופלים, מנסים ונופלים, עד שמצליחים", סיים הלה.

'מאיפה אני מכיר את המילים האלה?', ניסה מיודענו לגרד את זכרונו... ואז צצה בראשו התמונה מאתמול. יודי הקטן שנופל ובוכה ושוב מנסה ללכת... והמילים שיצאו מפיו, בכבודו ובעצמו - "ככה זה, מנסים ונופלים, מנסים ונופלים, עד שמצליחים"...

'רק שיודי חס ושלום לא יתייאש כמוני'... הרהר בבהלה. "אתה צודק", מיהר להגיב לאיש שיחו. "אתה צודק בהחלט. אני אנסה שוב!"

"בעצם לא", מיהר לתקן את דבריו. "אני לא אנסה אני אתחיל, הפעם בעזרת השם באמת אצליח".

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

"ביום שאני מכניס לך את הכסף לחשבון, פתאום הרגשנו בבית ריח מוזר..."

שלושה סיפורי השגחה טריים, על צדקה שפועלת ישועות

על השיש משטח שנועד להניח עליו סיר חם. נראה שהמשטח עמד עקום, כך שכאשר הניחו את הסיר החם, הוא גלש ונפל לכיוון הרצפה, על הראש של הילדה שלי, תינוקת בת תשעה חודשים.

כששמעתי את קול הנפילה נבהלתי מאוד, פחדתי שארע כאן אסון. אני ניגש באימה אל התינוקת שלי, ממשש לה את הראש ורואה שלא קרה לו כלום! הסיר החם לידה, קודם לכן הוא היה על הראש שלה, והיא... צוחקת!

הבנתי שלא קרה כאן דבר פשוט, וחשבתי: מי יודע, אם לא זכות הצדקה שנתתי לקרוב משפחתי, היא שהצילה את בתי, כנאמר "צדקה תציל ממוות". התקשרתי אליו ואמרתי לו: "בזכותך קרה לנו נס גדול".

והוא מדגיש לי שכל זה קרה בעת רצון מיוחדת, כשהוא אומר לי: "תדע לך שברגעים אלו ממש, אני עורך קנייה לכבוד החג בכסף שנתת לי". הוא קיבל קנייה לחג, ואני - ילדה בריאה ושלמה. עכשיו תגידו אתם: מי קיבל מתנה יותר גדולה?

בשביל שתתעשר

לפני סוכות הביא לי מישהו אלף שקלים להוצאות החג. ההשקעה הכפילה את עצמה חשבתי לעצמי, שאמנם המצב שלי לא קל, אבל אני מכיר יהודי שהמצב שלו קשה בהרבה יותר. העברתי לו את המתנה.

באותו יום הביא לי מישהו אחר חמש מאות שקלים, ושוב עשיתי את החשבון שאני עוד איכשהו מסתדר, אבל השני מוכרח את הכסף הזה. גם את הסכום הזה העברתי.

עברו כמה ימים, והנה אני מקבל ממישהו שלושת אלפים שקלים. סכום כפול מכל המתנות שהעברתי הלאה. סיפרתי על כך לאבי שליט"א והוא אמר לי: "הרי זו גמרא מפורשת, 'ראה אדם שמזונותיו מצומצמים יעשה בהן צדקה'". והוא סיים במתיקות: "אין צורך לדאוג. דאגה לא עוזרת, נס משמים שהדאגה לא עוזרת, כי אם הדאגה היתה עוזרת, היינו צריכים להסתובב כל היום מודאגים!"

(גיליון השגחה פרטית, תצוה-כי תשא תשפ"ב)

לפני כמה חודשים סיים מייבש הכביסה שלנו את חייו בצורה טראגית ביותר...

תוך כדי עבודה הוא השמיע קולות מוזרים, העלה עשן והתפוצץ. לא עבר זמן רב וכל הדירה עלתה באש. כל מי שהיה אז בבית ברח, וברוך ה' נפשנו נותרה לנו לשלל. עמדנו בפני מצב לא פשוט. אמנם על הדירה היה ביטוח וכך יכולנו להשיג שיפוץ יסודי לדירה שנפגעה, אבל על התכולה לא היה ביטוח, ואנחנו היינו צריכים להתחיל מאפס. נשארנו עם הבגדים שהיו לעורנו, ומלבדם לא היה לנו שום דבר. לא מכשירי חשמל, לא ארונות בגדים, לא ספרים ולא כלים.

מדהים איך ברגע אחד אדם יכול להפוך לחסר כול וליפול תחת עול כספי כבד. בינתיים, באין לנו קורת גג לישון תחתיה, הלכנו לבית ההורים. שם פגשנו את האחים והגיסים, שהגיעו כדי לראות במה אפשר לסייע לנו. אחד מהם אמר לי, שהגיס שלו שמע על השריפה ולקח את העניין ללב. הוא החליט לתרום לנו מייבש חדש, במקום זה שנשרף.

עבר זמן, התאוששנו. בין השאר קנינו מייבש חדש וידעתי את הגיס של גיסי כמה זה עלה, ואכן הוא הכניס לנו לחשבון סכום תואם. כעבור חודשיים, כאשר התקשרתי במיוחד כדי להודות לו על התרומה ועל המחשבה והלב שמאחוריה, הוא אמר לי: "איני יודע מי עשה חסד עם מי. תשמע מה קרה לנו ותסיק מסקנה בעצמך.

"באותו יום שאני מכניס לך את הכסף לחשבון, אנחנו נמצאים בביתנו, ופתאום מרגישים ריח מוזר של משהו שרוף. אשתי בודקת ומחפשת בכל הבית את מקור הריח, עד שהיא רואה שהשקע של המייבש עולה באש. מיד ניתקנו את זרם החשמל וברוך ה' כיבינו את האש בזמן. איני יכול לדמיין מה היה יכול לקרות (אני דווקא לא צריך לדמיין. יש לי כבר ניסיון בזה...) אם היו עוברות רק דקות מספר בלי שנבחין בכך. אני מרגיש שהצער שנחסך ממני, הוא בזכות המייבש החדש שלך!"

ילדה במתנה

נתתי לקרוב משפחתי מכספי מעשר, כמה מאות שקלים לכבוד יום טוב. כמה ימים אחר כך קרה לי נס גדול. יש לי

בדרכם נתקלו ר' אליהו ורב העיירה בפרה משתוללת שהשליכה רפש מסביבה, ונאלצו לסטות הצידה כדי שלא להתלכלך. שאל ר' אליהו את הרב: הרי כל ת"ח שאינו נוקם ונוטר כנחש אינו ת"ח - מדוע אין הרב גוער בפרה זו על שהיא מלכלכת תלמיד חכם?...

David Cohen/Flash90

גם על מידת הכעס אפשר להתגבר ע"י חכמה

את תלמידיו. אחד מתלמידי ר' ישראל היה הגאון ר' אליהו לוינסון. פעם בהגיעו לאחת מהעיירות ביקשו ממנו לדרוש דרשה, והסכים. כל ביהמ"ד היה מלא מפה לפה, והוא נעמד לדבר. והנה באמצע שדיבר נכנס אדם אחד שהתנגד לתנועת המוסר והתחיל לצעוק עליו ולבזות אותו. ר' אליהו שמע ולא הגיב, שתק והמשיך. אותו אחד שוב צעק והפריע בשנית, ושוב ר' אליהו שתק והמשיך בדרשה.

כשסיים דרשתו תמה בפניו רב העיירה, שהרי חז"ל אומרים (יומא כ"ב ב') כל ת"ח שאינו נוקם ונוטר כנחש אינו ת"ח, ומדוע לא ענה. וגם פה ר' אליהו שתק.

לאחר מכן הלכו ר' אליהו ורב העיירה יחד, ובאמצע הדרך החלה פרה להשתולל, וכדרכה שמשתוללת מטילה בוץ לכל הכיוונים, והרב הלך לצד השני כדי לא להתלכלך.

לאחר שהגיעו לבית הרב שאלו ר' אליהו: הרי כל ת"ח שאינו נוקם ונוטר כנחש אינו ת"ח, ומדוע הרב לא גער בפרה זו למה היא מלכלכת תלמיד חכם?...

הגיב הרב בפליאה ואמר, וכי חושב אתה שהפרה תבין אם אני אגער בה?

אמר לו ר' אליהו, כמו שהפרה לא מבינה, גם זה שצעק לא מבין, ומה יש לגעור בו?!

ובעינינו - המשך החברותא בדבריו - הלא אם היית יודע שהחתן ואביו אינם בריאים בנפשם, האם גם היה מכעיס אותך שכך הם מתנהגים? הרי רואים ממידותיהם שאין הנהגתם נורמלית כלל, וא"כ מה צריך להתפעל מהם.

בשמעו זאת אורו עיניו של אותו ת"ח ומיד התחילו ללמוד. למחרת סיפר אותו ת"ח לחברותא שלו שמצא בחזו"א שכתב: לא יתפעל אדם מאנשים עם מידות רעות, כי מה לי חולי הנפש מה לי חולי המידות!

עלה בידינו שניתן להתגבר גם על כעס גדול מאד, ע"י התבוננות וחכמה, כי החכמה יכולה להציל ולעזור בכל דבר ובפרט בעבירות, וכמו שאחז"ל (סוטה ג') אין אדם עובר עבירה אלא אם כן נכנסה בו רוח שטות.

(מתוך שיחתו של ראש ישיבת באר התורה שליט"א, גיליון 'באר התורה')

ומעין הדברים שדברנו בענין הבחירה אם להיות חכם או סכל, יכולת הבחירה שניתנה לאדם היא גם בענין המידות והדעות. גם כשמכעיסים אדם יש לו בחירה האם לכעוס או לא לכעוס.

בצעירותי ראיתי משפט נכון מאד האומר כי "לכעוס פירושו להעניש את עצמך על עוול של השני"! השני עשה את העוול והאדם מעניש את עצמו ע"י שמתרגז, וכידוע שהכעס מזיק לכעוס מאד. וע"י שאדם יחשוב ויתבונן על ענין הכעס כמה לא כדאי לכעוס וכדו', יצליח להתגבר על הכעס.

ואספר מעשה בענין זה שהיה עם ת"ח גדול ששימש כר"מ באחת הישיבות (והיום הוא ראש ישיבה חשוב מאד). יום אחד הוא איחר להגיע ללמוד עם החברותא הקבועה שלו. לאחר זמן הגיע ואמר שהיום אינו מסוגל ללמוד, כי הוא כאוב מאוד מחמת עוול גדול שנעשה לו.

וסיפר, שהוא הציע שידוך לבחור שהיה מאד קרוב אליו, ומאד התאמץ והתייגע בשביל שידוך זה, ונודע לו שהבחור סגר אתמול, אך הוא לא הודיע לו כלום ואף תודה לא אמר לו. ויותר מזה, אביו של הבחור התקשר אליו היום ואמר שהם סגרו ושאל כמה הוא רוצה דמי שדכנות, והוא הרגיש מאד מבוויש, שבמקום לספר ולהודות לו וכו', שואל האבא כמה כסף הוא רוצה... וכי הוא שדכן? וכל מה שעשה את השידוך זה בשביל דמי שדכנות?

הוא ענה לו בדרך ארץ כי אינו רוצה כסף, אך לאחר מכן מתקשר אליו האב בשנית ואמר כי הם אינם רוצים לסגור ולגשת לווארט עד שמשלמים לו, ועדיין סירב. והנה לאחר כמה שעות ראה ששמו לו מעטפה בתיבת דואר עם אלף דולר.

מאד כאב לו היחס הפוגע הזה, שהבחור לא בישר לו שהשתדלותו נשאה פרי והשידוך נסגר, ולא הודה לו על כך, וגם לא אביו. כל זה היא כפיות טובה גדולה. וחשב לעצמו שאם כך הוא הבחור, אולי באמת לא טוב עשה שכ"כ דחף והשתדל למענו, כי אינו בחור טוב כמו שחשב, וכן היה כעוס שאף לא הודיעו לו מתי התנאים ואיפה, והרגיש שמתייחסים אליו כמו אל שדכן, שגם לשדכן לא מודיעים איפה התנאים וכו'.

אמר לו החברותא, ברצוני לומר לפני הרב משהו: הנה מרן ר' ישראל סלנטר זי"ע הציל את העולם כולו, אך כידוע שהיו כאלו שנחלקו עליו ונלחמו מלחמת חרמה נגד שיטת המוסר, ואף רדפו

משאך שמע צמח את השם "רבי אליהו לאפיאן" התחיל לבכות בדמעות שלישי. "רבי אליהו הצילני ממוות בטוח. הודות לו נשארתי בחיים!" סקרנותנו גברה מאוד, הטינו אוזן, וצמח סיפר...

שלישי. "רבי אליהו הצילני ממוות בטוח. הודות לו נשארתי בחיים". סקרנים היינו למשמע התגלית המרעישת. הטינו אוזן, וצמח סיפר:

לפני כמה שנים, עת שכנה הישיבה בזכרון יעקב, נחליתי מאד. חצי גופי היה משותק לחלוטין. הרופאים אמרו נואש לחיי. כיון שעשיתי הרבה טובות לבני הישיבה הרהבתי עוז בנפשי לשלוח שליח לרבי אליהו שיספר לו את מצבי ושיתפלל לרפואתי.

יום אחד מתדפק רבי אליהו על דלתי כשהוא מלווה בעשרה בחורים מהישיבה. עמדו כולם סביב למיטתי ואמרו כמה פרקי תהלים. לאחר מכן הורה רבינו לבחורים לחזור לישיבה. פנה אלי ואמר: "צמח, החפץ אתה ברפואתך?"

התחלתי לבכות ועניתי: איזו שאלה!

אמר לי: "אם-כן, שלח לקרוא לבנך ולבתך, ואם הם יבטיחו שלא יחללו את השבת תהיה לך רפואה".

מיד ביקשתי מאחות בית החולים שתטלפן אליהם שיבואו. הם באו. פנה אליהם רבי אליהו ואמר: "הרוצים אתם שאביכם יבריא?"

ענו: "ודאי! ודאי!"

אמר להם: "אם-כן, עליכם להבטיח שמהיום והלאה לא תחללו את השבת".

ואכן הם הבטיחו להמנע מחילול-שבת. אר-אז, התתיל רבי אליהו למשש את ידי ורגליי המשותקות סביב סביב. אחר-כך הרים את ידי, את רגלי, ואמר לי: "צמח, אני מבטיח לך שבקרוב תרד מן המיטה ותישאר בחיים".

וכך היה. לא עבר שבוע ימים והמצב השתנה פלאים. ירדתי מן המיטה. אמנם גופי שבור וגווי כפוף - אך נותרתי בחיים מהלך על מקלי...

סיפור זה סיפר בעל המעשה, צמח, לאברך שבא לביתו של רבי שלום שבדרון מיד כששב לירושלים, כדי לספר לו זאת בדחיפות, דברים כהווייתם.

(גיליון 'שבת אורה', מתוך הספר 'ר' אליה')

סיפר רבי שלום שבדרון זצ"ל: הדבר אירע בשנת תשכ"ד או תשכ"ה. ישבתי בביתי. לפתע נכנס אלי אברך אחד מידי ומכירי, דמעות נטפו על לחיי ופתח בשיחה נרגשת מאד.

"רבי שלום", כך פתח, "אני בא עכשיו מנסיעה ארוכה מחוץ לירושלים. טרם נכנסתי לביתי, ראיתי לנכון לבוא לספר לך סיפור נורא". וכך סיפר:

נסעתי היום עם עוד אברך אחד להציל ילדה שהכניסו למסיון בכפר הסמוך לזכרון יעקב. כשחזרנו ממשימתנו, ביקשני אותו אברך שאצטרף אליו לזכרון יעקב, שכן בהיותו בחור למד בה בישיבת "כנסת חזקיהו" שהתחילה דרכה שם.

אדם אחד ושמו צמח, מתושבי המקום, היה יוצא ונכנס בישיבה. לא ירא-שמים היה האיש, אבל חיבב את בני הישיבה ואהב להיות במחיצתם, וכך הפך להיות דמות מוכרת בין כותלי הישיבה. בטוב-לבו הלווה לבני הישיבה כספים ופעמים אף העניק להם מתנות. אף אני - המשיך האברך ואמר לי - לוייתי ממנו פעם אחת עשרים ל"י. נזכרתי שטרם פרעתי את חובי, על-כך אבקשך להצטרף עמי לחפש את האיש על-מנת להחזיר לו את החוב.

נכנסנו בין משעולי העיירה. הגענו לגן המושבה, והנה מצאנו את האיש יושב לבדו על ספסל בגן. זיהויו היה ודאי, ללא כל ספקות. כיון שחלפו שנים, נראה האיש חולה, שבור ורצוף. הזקנה קפצה עליו. הוא ישב שעון על מקלו.

ניגשנו אליו. ידידי האברך פנה אליו בשמו. אף ניסה להזכיר לו אי-אלו דברים כדי שייזכר במי המדובר, אך לשווא. האיש לא גילה כל סימן. את העשרים ל"י שמסרנו לו לקח, וניכר היה שבאופן כללי הוא זוכר הלוואה זו.

למרות חולשתו הגדולה, הוא התאושש קמעא והתחיל לשוחח עמנו. הוא תינה בפנינו את מר-גורלו, את חולשתו הגדולה, את כפיפות גוו. האזנו לו בסבלנות. כשכילה דבריו אמרנו לו שפנינו מועדות ל"כפר-חסידים" ונזכיר את שמו לפני רבי אליהו לופיאן זצ"ל המכירו היטב, שיתפלל עליו ויברכהו.

משאך שמע את השם "רבי אליהו" התחיל לבכות בדמעות

עשרות אלפי יהודים מכל העולם מקבלים עליהם את התורה מאהבה הצטרפו עוד היום ללימוד הדף היומי בהלכה 02-5609000

ישמחו השמים ותגל הארץ

"קצת שמן לנשמה, כמו מים על נפש עייפה"

על סגולותיה של הדלקת נר בשמן

גרשון חנוך העניך מראדזין זי"ע שהחולה ידליק ערב שבת שמן זית וללמוד משניות מסכת עדויות" (דור ישרים עמוד עו).
 "הדלקת הנר לעילוי נשמה מכפר על הנפש, כי נפש ר"ת 'נר פתילה שמן'" (כתר שם טוב).
 "ידועה האמרה בשם הרה"ק רבי דוד צבי שלמה מלעלוב: 'א ביסעל בוימעל פאר א נשמה איז ווי וואסער פאר א דארשטיגער' - הדלקת נר בשמן זית לעי"נ הנפטר היא עבורו כמים על נפש עייפה. הרה"ק רבי משה מרדכי מלעלוב זי"ע היה חוזר על כך, והיה מוסיף שלמרות שאין אנו מבינים זאת, אבל אם הזיידע אמר... ככה זה" (אהל מועד).
 (מאוצרות הרב אברהם יעקב סלמון שליט"א רב קהל שטפנשט, גיליון 'באר בשדה' תרומה)

"קיבלתי, מי שמאבד איזה דבר, אם ינדור למאור 'אם אני מוצא אותה' נָדָר סך מעות, או שמן למאור עילוי נשמתו של רבינו מאיר בעל הנס ז"ל, מיד מוצא האבידה; ובלבד שלא יעבור זמן, שאם האבידה מעות, אפשר שכבר הוציאו אותם המוצא בהוצאות, ואם הוא בגד או שמלה - אפשר שהולכה למקום אחר או עשה בו שינוי באופן שאיננו ניכר, ואז אין מועיל הנדר" (מדרש תלפיות ענף אבידה).
 "מי שהוא בצרה ר"ל, אז סגולה גדולה שידליק שמן לעילוי נשמת רמבעה"נ זי"ע, ויועיל לו לצאת מן הצרה, כי שמ"ן הוא ר"ת 'שומר מצרות נפשו'" (סגולת ישראל מערכת צ' אות ל).
 "לכל מקרי לא טוב ולנכפה רחמנא ליצלן, צוה הרה"ק רבי

החפצים בחיים - חפץ חיים יומי

האם מותר להראות לחברו ספר, במטרה שיראה מתוכו שהמחבר אינו תלמיד חכם?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

בכל דרגה נוספת של צער, שכרו מוכפל עד לאין שיעור. בהמשך דבריו כותב ה'חפץ חיים' כי גם לשון הרע שלא על ידי דיבור, אלא בכתב או ברמו וכדומה, אסור. וב'ביאורים ומוספים' הביאו משו"ת מהרש"ם (ח"ז סי' צב) בשם תשובות הרמ"א (סימ' יא), שלשון הרע על ידי כתיבה חמור מלשון הרע בדיבור, שכן בכתבינו נראה שמחזק הדברים. גם לקרוא מכתב שכתוב בו לשון הרע, כתב הח"ח לקמן (כלל ו בא"מ ס"ק כג) שיש בזה איסור קבלת לשון הרע.
 גם אם רק מראה לאחרים מכתב של פלוני שממנו נראה כי איננו חכם או למדן, כתב בבאר מים חיים (ס"ק יד) שגם זה בכלל לשון הרע. וב'ביאורים ומוספים' הביאו כי גם כשמראה לחברו ספר שחיבר פלוני, וכוונתו שיראה שניכר מתוך הספר שהמחבר אינו ת"ח וכדו' - כתב הגר"נ קרליץ (חוט שני לשון הרע עמ' שנו ס"ק ה) כי מדברי הח"ח כאן משמע שגם זה אסור משום לשון הרע. מאידך, יש שכתבו (שו"ת לחפץ בחיים ח"ב סי' כג)

אתמול למדנו כי האדם צריך למסור את כל ממונו כדי שלא לעבור על איסור לשון הרע. ה'חפץ חיים' ממשיך ואומר על כך, שלפי זה נמצא, שכאשר הדבר אינו נוגע לו אלא לכבוד בעלמא, כגון שיושב בחבורת אנשים המדברים לשון הרע ואינו יכול להישמט מהם, ואם ישתוק יראה בעיניהם כמשתגע - בוודאי ובוודאי שאסור לו להשתתף עמם, ועל כך אמרו חז"ל מוטב לאדם שייקרא שוטה כל ימיו ואל יהיה רשע שעה אחת לפני המקום.
 אדם הנמצא במצב כזה - כותב החפץ חיים - יחזק עצמו בדברי חז"ל: 'לפום צערא אגרא', וכמבואר באבות דרבי נתן שמצווה הנעשית בצער שכרה כפול פי מאה. ב'ביאורים ומוספים' שבמהדורת 'דרשו' מביאים בזה מדברי בעל 'מכתב מאליהו' בשם אביו, כי אפילו הדרגה הקטנה ביותר של צער שיש לאדם בעשיית המצוה, כבר גורמת שייחשב כמי שעשאה מאה פעמים. ולפי זה ממשיך המכתב מאליהו, שבכל מדרגה נוספת של צער שיש לאדם במעשהו, מוכפל שכרו במאה פעמים נוספות, וכך

הרע על ידי רמז, כגון על ידי 'שתיקה', דהיינו שפלוני שואל אותו האם זה נכון שראובן נתפס בגניבה, והשואל יודע שהוא יודע את התשובה, ואם ישתוק יראה כמאשר את הדברים; או לשבח פלוני על דברים מסוימים, ולא לשבח על ענין אחד [שהשומע מצפה לשמוע ממנו על כך], ובזה יוצא גנאי מתוך דיבורו; או לשבח קבוצת אנשים בשמותם ולדלג על אחד מהם, שנשמע מכך גנות על אותו אחד. וראה שם את הדברים בהרחבה.

לחלק, שכשאחד מוציא ספר על מנת שיעיינו בו רבים, ויודע שכל אחד ישפוט למראה עיניו אם נכונים הדברים ויש שיעבירו בקורת על דבריו, אין זה נחשב סיפור גנות. אכן, אם מתכוין בכך לגנות המחבר, הדבר אסור, כמבואר לקמן (לשון הרע כלל ב' סע' ט ואבמ"ח ס"ק כח) שגם אם הדבר מפורסם, אסור לגלותו אם כוונתו לגנות, ולכן יש להיזהר שבאמת כוונתו תהיה לשם שמים ולא לגנות. ב'ביאורים' ומוספים' מביאים נידונים נוספים באיסור לשון

דקה מתוקה - 60 שניות מרתקות על הדף היומי

את מי כיבדו להיכנס ראשון כשנפגשו החפץ חיים, רבי חיים מבריסק, ורבי זליג אב"ד בריסק?

מועד קטן דף כח

וקדשתו

שרצו למנות את רבי יהושע לנשיא אלא משום המחלוקת עם רבן גמליאל לא מינהו ורצו למנות את רבי עקיבא ולא מינהו משום שאין לו זכות אבות, ובסוף מינו את רבי אלעזר בן עזריה, ומשמע שר"ע היה גדול מרבי אלעזר בן עזריה וכאן נתנו לו את הלולב בסוף.

ועוד אמר הגרא"ל בפשיטות שאין דין וקדשתו בזה, שאפשר שכל דין וקדשתו דוקא שנותן לו דבר במתנה, אבל כאן זה כעין שאלה [מתנה ע"מ להחזיר] ולא מתנה גמורה, ואין דין וקדשתו. (צבא הלוי סוכה עמ' 119, וכ' צדיק כתמר יפרח)

מסופר על רבי חיים מבריסק ועל הדיין רבי זעליג שהלכו ביחד לבקר במקום מסיום בבריסק, ותוך כדי הליכתם הגיע ה"חפץ חיים" לדבר עם רבה של בריסק, ואז התפתח ביניהם 'ויכוח' מי יכנס ראשון. ה"חפץ חיים" טען: רבי חיים צריך להיכנס ראשון כי הוא רב העיר וגאון הדור, אחריו יכנס רבי זעליג שהוא אב"ד בעיר, ואני - שהנני רק בגדר אורח - אכנס שלישי.

כמובן שרבי חיים והדיין לא קיבלו זאת והחל ויכוח. לבסוף אמר רבי חיים מבריסק שיעשו פשרה: ה"חפץ חיים" שהוא כהן יכנס ראשון, מצד דין וקדשתו, לאחר מכן אני אכנס שהנני לוי, ולבסוף יכנס רבי זעליג שהוא ישראל.

(ומתוק האור)

הנה יש לדון האם צריך להקדים כהן בנטילת לולב. הגמרא בסוכה (מא:): מספרת על רבן גמליאל שלקח לולב באלף זוז. נטלו רבן גמליאל ויצא בו, ונתנו לרבי יהושע במתנה, נטלו רבי יהושע ויצא בו, ונתנו לרבי אלעזר בן עזריה במתנה, נטלו ר' אלעזר בן עזריה ויצא בו, ונתנו במתנה לרבי עקיבא, נטלו רבי עקיבא ויצא בו והחזירו לרבן גמליאל. והנה במועד קטן (כח:): אמרו תנא דבי רבי ישמעאל וקדשתו לכל דבר שבקדושה, לפתוח ראשון, ולברך ראשון וליטול מנה יפה ראשון, וברש"י פירש לפתוח בראש לקרות בספר תורה ולברך ברכת המזון. והנה אם עומדים כמה בני אדם ורוצים ליטול לולב האם יש דין להקדים כהן?

מהגמרא בסוכה לכאורה מוכח שאין צריך, שהרי רבי אלעזר בן עזריה היה כהן ורבי יהושע בן חנניה היה לוי כמבואר במעשר שני (פ"ה מ"ט) ומכל מקום נתן לרבי יהושע לפני רבי אלעזר בן עזריה. ואמנם רבי יהושע היה חכם אבל גם רבי אלעזר בן עזריה היה חכם כדאיתא בברכות (כז:).

והשיב על זה הגר"ח קניבסקי שכבוד התורה קודם לכבוד הכהונה כדתנן בסוף הוריות ומי שיותר חכם מחברו הוא קודם, כמו שאמרו בירושלמי שם 'הסברן קודם לפלפלין', ולפ"ז צריך להקדים בנטילת לולב מי שיותר חכם. והנה בברכות שם אמרו

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל? שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

לשמוע ולחשמיע

ברכב, בבית, ובכל מקום..

התקשרו לקו השיעורים של 'דרשו'
וקבלו אלפי שיעורים והרצאות להאזנה

077-2222-666

פרשת השבוע מפי מיטב המרצים

חדשות 'דרשו' ועדכונים

מידע לנבחני 'דרשו'

'גישמאק בלימוד'

הרצאות על מתיקות התורה

שיעורי תוספות לפי סדר 'הדף היומי'

הרצאות לחגים ומועדים

תוכניות מיוחדות

שידורים חוזרים מאירועי 'דרשו'

שיעורי 'הדף היומי'
בעברית, אידיש וצרפתית

שיעורי 'הדף היומי בהלכה'
בבקאות ובעיון

'הפותח בכל יום'
תוכנית יומית עם
סיפורים וחיזוקים

חדש במערכת

ניתן להאט או להאיץ את קצב שמיעת השיעורים
לחצו 7 להאטה או 9 להאצה

קו השיעורים של 'דרשו' לחייג, ללמוד, לדעת

האם ניתן לקיים 'מתנות לאביונים' במתנות שנותנים למלמדי תשב"ר?

בתורת צדקה, אלא כעין חלק מהשכר הניתן עבור מלאכת הקודש הנעשית על ידם במשך השנה.

וכתבו הפוסקים, שראוי להחזיק במנהג זה של נתינת המתנות בימי הפורים, כיון שהמקבלים רגילים לקבלם, והם מצפים לכך.

[משנ"ב תרצד, ז; ביאורים ומוספים דרשו, 16]

רבים נוהגים לתת בימי הפורים כסף ומתנות לכל עובדי עבודת הקודש, כגון הרבנים, מלמדי תשב"ר, ומגידי שיעורים; ובעבר, היו שנהגו לתת גם לחזן הקבוע של הקהילה.

וגם אם המקבלים עניים, אין הנותנים מקיימים במתנות אלו את מצות מתנות לאביונים, משום שזהו נוהג מקובל, שאינו נעשה

עני שקיבל כסף לצורך סעודת פורים - האם רשאי לרכוש בו מצות לפסח?

והעניים עצמם - רשאים להשתמש בכסף שקיבלו לכל מטרה שירצו; ויש אומרים, שגם להם אסור להשתמש בכסף כי אם לצורך סעודת הפורים.

ובני העיר, אשר מהם נאספו הכספים - נחלקו הפוסקים אם הם רשאים להחליט על העברת הכסף למטרות צדקה אחרות.

[שו"ע תרצד, ב, ומשנ"ב ח-ט; ביאורים ומוספים דרשו, 25]

כספי צדקה שנאספו לצורך סעודת פורים, אסור לגבאים להעבירם למטרות צדקה אחרות; אולם, מותר לגבאים לרכוש כמות גדולה של מזון לצורך סעודות הפורים של העניים, ואם לאחר החלוקה לעניים נותר מזון ביד הגבאים, יכולים להשתמש בו למטרות צדקה אחרות.

מי שחשב לתת סכום מסוים לצדקה - האם חייב לקיים את מחשבתו?

אבל אם רק הרהר בדעתו שרצונו לתת, ועדיין לא החליט סופית לתת - לכל הדעות אינו חייב לקיים את מה שחשב. וכמו כן, אם החליט לתת סכום מסוים לצדקה, אבל התכוון לקבל זאת על עצמו באמירה, ולבסוף לא קיבל באמירה - אינו חייב לקיים את מחשבתו, כיון שלא גמר בדעתו לתת עד להוצאת הדבר מפיו.

[משנ"ב תרצד, ו, ושעה"צ ח; ביאורים ומוספים דרשו, 22]

אדם שגמר בדעתו לתת סכום מסוים לצדקה - יש אומרים שכשם שהקדש חל במחשבה, אף צדקה חלה במחשבה, ודין מחשבה זו כנדר, וחובתו לקיימה; ויש חולקים. והרמ"א פסק שיש להחמיר.

ודוקא אם אכן גמר בדעתו לתת את הסכום המסוים לצדקה,

* כל אדם מישראל, הן איש והן אשה, חייב לתת בפורים שתי מתנות, לשני אביונים, כלומר, מתנה אחת לכל אחד מהם.
* מנהג ישראל, לתת לפני פורים כסף לצדקה, כזכר ל'מחצית השקל' שהיו נותנים באדר לבדק בית המקדש. והמשנה ברורה כתב, שנוהגים לעשות כן בתענית אסתר, לפני תפילת מנחה. ויש שנהגו לקיים את המנהג בליל פורים.
* ביום הפורים, לאחר תפילת שחרית, קוראים בתורה בפרשת בשלח, את ענין מלחמת עמלק; ומנהג בני ספרד, לכפול את הפסוק האחרון, כדי שהקריאה תהיה בת עשרה פסוקים.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

כיצד רומזים ארבעת המינים על ארבע דרגותיהם של בני ישראל?

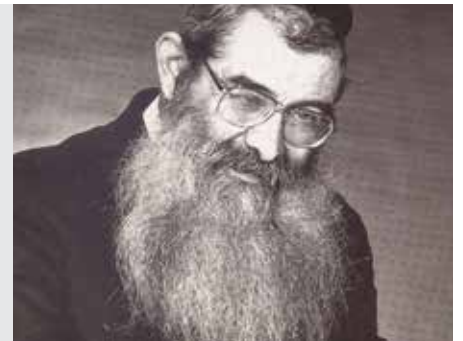
וכיצד הם רומזים לדרגותיהם של בני ישראל? באתרוג, יש טעם וריח; בהדס יש רק ריח; הלולב, מקורו בדקל, שיש בפירותיו טעם, ולא ריח; ובערבה, אין טעם ולא ריח. הטעם, רומז לתורה, והריח, למעשים טובים, ובבני ישראל יש ארבע דרגות: בעלי תורה ומעשים טובים, בעלי תורה ללא מעשים טובים, בעלי מעשים טובים ללא תורה, ואלו שאין בהם תורה ולא מעשים טובים.

[שו"ע תרנא, יא; ביאורים ומוספים דרשו, 80-81]

בעת נטילת ארבעת המינים, יש להקריב את הידים זו לזו באופן שהאתרוג יהיה צמוד לשלושת המינים האחרים. ויש שכתבו, שצריך אף להקפיד שאצבעות הידים לא יחצצו ביניהם. ויש שהוסיפו, שצריך להקפיד על כך גם בעת אמירת ה'הלל' וה'הושענות'. וטעם הדבר, משום שארבעת המינים רומזים לדרגות שונות שיש בבני ישראל, שהקב"ה מכפר לכולם כאשר הם אגודים יחד בשלום; ולכן ראוי שהמינים יהיו יחד.

הלוח היומי

ח' באדר א' | רבי משה אהרן ב"ר יו"ט ליפמן שטרן זצ"ל, משגיח דישיבת קמניץ

היום ומחר יו"ט במגילת תענית (פי"ב) הקרוי 'יום תרועת מיטרא' שירד המטר לאחר השופר.

יארצייט

רס"ה/ח: רבי יוסף ב"ר חיים יעב"ץ זצ"ל, בעל החסיד יעב"ץ, חסדי ה'.
תר"ץ: רבי יוסף ב"ר מרדכי הלוי ידיד זצ"ל, בעל ימי יוסף.
תשל"ה: רבי אליהו ב"ר יחיאל מיכל זלוטניק זצ"ל, בעל פרי אליהו.
תשנ"ח: רבי משה אהרן ב"ר יו"ט ליפמן שטרן זצ"ל, משגיח דישיבת קמניץ.
תשע"ז: רבי זכריה ב"ר אליהו בראשי זצ"ל, בעל ילקוט בראשי.
תשע"ח: רבי שמואל ב"ר שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל, בעל דרכי שמואל ואהל רחל.

עשרות אלפי יהודים מכל העולם מקבלים עליהם את התורה מאהבה הצטרפו עוד היום ללימוד הדף היומי בהלכה
02-5609000

ישמחו השמים ותגל הארץ

לעשות הכל כדי להינצל מגזל

כאשר אשתו של הגה"צ רבי אליהו דושניצר נפטרה, תלה רבי אליהו שלט בחנות שהיא ניהלה: "אם הרבנית לוותה כסף ממאן דהו, יבוא נא אלי ויקבל את כספו".

במשך שבוע ושבועיים פתח רבי אליהו את החנות בשוק מידי יום ביומו, ישב ליד דלפק השיש המחורץ, אפוף ריחות איטליז, ספר בידו, וחיכה לנושים, שיבואו...

(נחלת אליהו להגר"א דושניצר - מדור מעשים והנהגות עמ' כ)

כאשר יש בידינו חוב של ממוון או חפץ לזולת, נעשה כל שביכולתנו להשיבו, אף אם הדבר כרוך במאמץ רב

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il